

137
1946 1/2

საქართველო
1946 ივლისი № 7

საბავშვო ჟურნალი ლენინისა, შერთვილი

საბავშვო ჟურნალი
შერთვილი ლენინისა

№ 7

0 3 ლ ი ს ი
1946

ქალიწიფი მუშაკებზე

ოქტობრული

საბავშვო ჟურნალს ალკა ცინტალური
კომიტეტის შრომელთა შრომისათვის

„Октябрьский ежемесячный детский
журнал ЦК ЛКСМ ГРУЗИИ
(на грузинском языке)“

გამომცემლობა
„კომუნისტი“

რედაქციის მისამართი:
თბილისი, ლენინის ქ. № 28
ტელ. 3-81-85

შ ი ნ ა ა რ ს ი

გ. კაცხიძე—მინდვარი (ლექსი)—ნახ. შ. ცხადიძისა	1 გვ.
ბ. კლდიაშვილი—საქმის ვატი (ზღაპარი) — ნახატები ლ. გუდია- შვილისა	2 "
დაისსომე!	3 "
დ. ჭიჭინაძე—ბონდოც ვაჟი (ძოთბრობა) — ნახ. ირ. რაზმაძისა	4 "
ი. სიბარულიძე—მგლინა (ლექსი)—ნახ. ავ. ბეალიანისა	5 "
გ. ფანაშვილი—ტუკოცა ყორანა (ზღაპარი) — ნახატები სოსო გაბა- შვილისა	6 "
ბ. ჩხეიძე—დავა სამხარელოში (მოთბრობა) — ნახატები დავით ვა- ბაშვილისა	8 "
რ. კიკელიძე—ქნგურუ (ზღაპარი, თარგმნილი ინგლისურიდან ვ. ვე- ლიძის მიერ) — ნახატები სოსო გაბაშვილისა	10 "
ნ. აბუჯანაძე—სამბო (აზბაგი) — ნახატები ფ. ლაპიაშვილისა	13 "
ნ. ნავრული — ოთხი თიკანი (მოთბრობა) — ნახატები ნ. იანქო- შვილისა	14 "
შ. დორაშვილი—ჩვენი ნანა (ლექსი)	15 "
ძალი, კატა და მაიზუნი	16 "
გამოცანები	16 "
გასართობი გარეკანის	მე-3 გვ.
ანდაზები გარეკანის	მე-3 გვ.
რებუსი გარეკანის	მე-3 გვ.

ყდაზე ნახატი „მწერის ოჯახი“ — შესრულებულია სოფო გაბაშვილის მიერ

სარედაქციო კოლეგია: გრ. აბაშიძე, დ. ავალიანი, ივ. ბურჯანაძე,
ი. გრაშაშვილი, თ. აფშინიშვილი, გ. კაცხიძე, რ. მარგიანი (პ./მე. რედაქტორი),
ი. სიბარულიძე, ნ. უნაფუშვილი.

4183

მ ი ნ დ ვ რ ა დ

ვეზვილები ვეზვილებთან
სურსულებენ, სედავთ!
ვევლა ერთად რომ მორთულა,
სენ გველოდნენ, ნეტავ!
გაფურჩქნილან, გადაძლილან, —
ამათაც ჰევათ დედა.

სიოს ხმაზე რომ კრთებიან,
აღბთ გული უცემთ,
თავებს ჰსრიან ბალახებში,
ფრთხილად ჰკეცენ ფურცლებს,
მოფერიდოთ, — რომელიმე
არ ვაფთელოთ უცემბ.

სილაძაზე არ აკლიათ,
მოუსატავთ ველი,
მოგესიბლეს და სამეგობროდ
გავუწოდეთ სელი.
გაუნადოთ, გაგვიცინეს,
მოიღერეს ველი.

არე-მარეს გვეუჯარებენ,
სანაუნადოდ გაძლილს;
აიდგამდნენ ფეხს, ნეტავი,
ავვედვენონ ტაშით
და ჩვენს ახლო დანახლონ,
ჩვენი სკოლის ბაღში.

გიორგი კაჭახიძე
ნახატი შ. ცხადაძისა

საქმის კაცო

ზ ლ ა ვ ა დ ი

ძველად ერთი ზარმაცი და ბრიყვი კაცი იყო, ისეთი ზარმაცი, რომ ძილის წინ თვალების დახუჭვაც ეზარებოდა. არაფერს აკეთებდა, მთელი დღე იჯდა კერიასთან და ნაცარს ქექავდა.

ერთხელ ცოლმა უთხრა:

— სად გაგონილა სულ აგრე უქმად გდება? ადექ, გაინძერ, საქმე გააკეთე. მთელი სოფელი სამკალშია გასული. წადი ყანაში, ნამგალი წაიღე და პური მომკე, თორემ ძალიან დამწიფდა, ჩაიბნევა და ზამთარში შიმშილი მოგველის.

ზარმაცმა რომ სამუშაოდ წასვლა გაიგონა, კინალამ ტირილი დაიწყო:

— აბა სად შემიძლია მე უბედურს! ისე მტკივა ხელი, რომ ლუკმა პირთან ვერ მიმიტანია. სიკეთე მიუყავ, შინ წადი სამკალში, მე კი შინ დავრჩები და, რაც ოჯახში საჭირო საქმე იქნება, ყველაფერს გაუაკეთებო.

მეტი რა ძალა იყო, ცოლიც დათანხმდა. ქალმა ფქვილი გაცრა, მოზილა და წასვლის წინ ქმარს უთხრა:

— ისედაც სულ ცუცხლთან ზიხარ და ეს პური მაინც დააცხევა.

მერე კიდევ მიწა და კოკა წყალი მოიტანა და დაავალა:

— ხომ ხედავ, კედლებში ბევრი ქუქრუტანაა და ყველგან ქარი შემობრბის. ეს მიწა მოხლე და ქუქრუტანები აგლისეო.

— ყველაფერს გაუაკეთებო! — დაამიყვანა ქმარმა.

მაგრამ, წავიდა თუ არა ცოლი, ზარმაცი ისევ კერიასთან ჩასუტქდა, ყვინთავდა და თანაც ფიქრობდა:

— რაღა მიწა მოგვილიო და ხელები ტალახით ვაფისვარო... აგრე ცოლია მოხეულილი, ამითი ავწებავ ქუქრუტანებს და ქარი აღარ შემოვაო, — სთქვა, და ასედაც მოიმიკმედა.

მზე დასავლეთისაკენ იყო გადახრილი, როცა სამკალიდან ქალი დაბრუნდა.

შემოდგა თუ არა ეზოში ფეხი, გაკვირვებულმა წამოიძახა:

— ეს რა ამბავია ჩემს სახლშიო? თვალს არ უჯეროდა, ისეთი რამ დაინახა: მთელი ეზო ქათმებით, ბატებით და ინდაურებით მოფენილიყო. ტყიდან კიდევ ჩიტებიც მოფრენილიყვნენ. ისეთი კრიახი და გნისი ისმოდა, ყურათსმენა მიჰქონდა.

ეს ამდენი შინაური და გარეული ფრინველი სახლის კედლებს მისდგაშობდა, რაღაცას კენკავდა, კირკნიდა, ერთმანეთს ეჩხუბებოდა და ათასგვარ ხმაზე ვასძახოდა.

ქალი ახლოს მივიდა სახლთან და დაინახა: მრავალ ადგილას კედელი ცოპით იყო ავლესილი. თურმე ამ ცოპის შესაქმელად მოგროვილიყვნენ ფრინველები. ბევრი ეჩხუბა ცოლი ქმარს, შაგრაამ რაღას გააწყობდა.

მეორე დღისა ზარმაცს აღრე გაეღვიძა და იფიქრა:

— როგორმე თავი უნდა შევებარალო ჩემს ცოლს, თორემ სამუშაოდ გამგზავნისო!

ისევ ავადმყოფობა მოიგონა. იკვნესა და იოხრა იმდენი, რომ ქალს გამოეღვიძა.

— რა დაგემართაო?—ჰკითხა გაკვირვებულმა.

— ვკვდები და ეს არისო!—აკრუსუნდა ქმარი,—მეტი აღარაფერი მკითხო, ლაპარაკის თავიც არა მაქვსო!

ამის შემდეგ გულმოსულობა ცოლმა აურძალა ქმარს ოჯახში რაიმე საქმის გაკეთება, რადგან ზარმაცისა და ბრიყვის ნამოქმედრი ოჯახს ზარალს აყენებდა. სოფელელები დასცინოდნენ უღირს ქმარს, როცა დაინახაუნენ ყველა მასზე უთითებდა:

— ზარმაცი და ბრიყვი მოდისო. იგი იჯდა კერისთან ყველასაგან ყბადა-

ღებული, მშვიერ-მწყურვალნი და ნაცარს ქექავდა.

ასე დაემართება ყველა ზარმაცსა და ბრიყვს.

სამრე კლდეშვილი

ნახატები ლალო გულდაშვილისა

დაიხსომა!

1. თუ მეგობარი არა გყავს—ეძიე, როცა იპოვი—მოუფრთხილდი.
2. თავს ნუ შეიქებ—უმჯობესია სხვებმა შეგაქონ.
3. სიმართლეს რომ გეტყვიან, გული ნუ მოგივა, თავი დახარე და დაემორჩილე.
4. ერთი ხისაგან შეიძლება მილიონი ასანთი გაკეთდეს. ერთ ასანთს კი შეუძლია მილიონი ხე გადასწვას.
5. კარგი საქმეა—სიმართლე ვაბედულად სთქვა.

ბონდოც ბაყოჩაღოც

მოთხრობა

გურამი და ბონდო ძმები არიან, თიჯქმის თანატოლინი. ერთიღ ლამაზი ბიჭია და შეორეც. ორივეს ხუჭუჭი თმა აქვს, ერთმანეთსა ჰგვანან, მაგრამ გურამი უფრო გამგონი ბიჭია. ბონდოს რომ ეტყვიან, წყალი მოიტანეო, გურამი მოარბენინებს.

ერთხელ კატამ თევზი მოიტაცა, დედამ თეალი შეასწრო და ძახილი მორთო:

— ბონდო! ბონდო, კატამ თევზი მოიპარა, დაიღვენე და წაართვი!

— მე ვერ დავიჭერ, გურამი უფრო დაეწვივა.

გურამი თევზიპარია ფისოს მართლაც უსიტყვოდ დაიღვენა.

შემდეგ, როცა ბონდოს კიდევ უთხრეს:

— ბონდო, გაიქეცი, ჰური მოარბენინეო.

— გურამი მოიტანსო, — წამოიძახა ბონდომ.

— შემდეგ გურამს უთხრა: — სულ ერთი არაა, წაიღე, გურამ!

გურამს ხევეწა აღარ დასჭირვებია. ის უკვე გაიქცა.

— ბონდო, გურამი რომ არ ყოფილიყო, მაშინ ვისღა დაეაულებდი შენს საქმეს? — შეეკითხა დედა.

— არავის. მე თვითონ წავიდოდი.

— ზარმაკები არ უკვართ!

— როგორ? მე ზარმაკი ვარ თუ? — გაიკვირვა ბონდომ.

დედას გაეციხნა.

ერთხელ გურამი გაკვეთილებს რომ სწავლობდა, ხოლო ბონდო თამაშობდა, მამამ ბონდოს შენიშვნა მისცა:

— ბონდო, გაკვეთილებს რატომ არ სწავლობ?

— გურამი ხომ სწავლობს, სულ ერთი არაა! — უპასუხა და თამაში განაგრძო.

ბონდოს პასუხმა მამას გული ატყინა. ის დღე კვირა იყო და ნასადილევს მამამ სასიერიროდ წასვლა გადაწყვიტა.

— დღეს ბონდომ ბევრი თამაშა, ხოლო გურამი სწავლობდა, — თქვა წასვლის წინ მან,

— ამიტომ ბონდო შინ დარჩება, მე და გურამი კი ფუნქციონირზე ვეალთ. იქ საქანელაზე შეიძლება თამაში, კარუსელშიც კარგია ჩაჯდომი...

ბონდოს გული დაწყდა.

— იქ ხომ მეც მინდა წამოსვლა. გურამი თუ კი მიგაყვას, მე?! — ბუზღუნებდა ის.

— სულ ერთი არაა! გურამი წამოვიდეს!

— სულ ერთი როგორ არის?! — გაკვირვებით წამოიძახა ბონდომ.

— გურამის სწავლა და შენი თამაში თუ კი ერთია, მაშინ ეს რატომ არის სხვადასხვა? ბონდომ პასუხის მაგიერ თავი ჩაღუნა. გასასკირნებლად როცა აღარ შეეპატიებენ, წიგნი აიღო და მორცხვად დაუსწო ფურცულა. საღამოზე გურამი ფუნქციონირზე მიღებულ შობამკვიდელებს ჰყვებოდა, ხოლო ბონდო გაკვეთილებს სწავლობდა.

ახლა ბონდო კარგად სწავლობს, გაკვეთილებს რომ მორჩება, დედას ეკითხება: წყალი ხომ არ გინდაო, პური ხომ არ მოგიტანოო, მითხარი, რა არის გასაკეთებელიო.

ბონდოც გურამივით ყოჩაღი გახდა.

ლ.პ. ანანიძის მიერ

ნახატი ირ. რაზმაძისა

მ გ ღ ი ნ ა ვ ა

სიტ!... სიტ!... იცით, ვინა ვარ?
— გრძელნისკარტა მგლინავა!
არც ძალიან დიდი ვარ,
არც მთლად ზაწაწინა ვარ!

ხის მატლები არიან
ჩემი სახრდო-საკვები;
სეს დაბლიდან სკუნ-სკუნით
გუნწვრომდე ხეუვები;

ვუვლი ბქეთ-იქედან,
ჭიებისგან ვიფარავ;
სეზე თავქვე სიარულს
ვურ ვაზერსებ, არ ვუარავ.

ამ მხრით, უნდა გამოვტედე,
მაფხაჭუნას არ ვკავარ.
ვურ მაშინებს სიცოცხლე,
ზამთარ-ზაფხულ ბქა ვარ.

ილია სინაგულიძე
ნახატი აპოლონ ავალიანიძე

უტკუო ყორანა

ზღაპარი

ლურჯას ერთადერთი კვიცი ჰყავდა, შავი ფერისა იყო და ყორანას ეძახდნენ.

ცელქი იყო ყორანა, დედის დარიგებას არ იჯერებდა.

— ჯერ პატარა ხარ, შვილო, უსუსური, ჩემზე წინ ნუ გარბიხარ, თორემ ხიფათს რასმე გადაეყრები.

— ეტყოდა ხოლმე დედა. ყორანა კი თავისას არ იშლიდა.

ერთხელ პატრონმა ლურჯა ეტლში შეება და შორეული სოფლის გზას გაუყენა. ყორანაც თან გაჰყვა დედას. მიდიოდა ლურჯა და წინ მიუძღოდა ყორანა.

— უკან მდიე, შვილო, არსად არ ამკდე—ეუბნებოდა დედა.

— შენ ტვირთი ო ავაქვს, მე კი თავისუფალი ვარ. სად შემიძლია შენსავით ნელა სიარული.—ჯიუტობდა ყორანა.

პატრონმა ლურჯა გზაში წყაროსთან გააჩერა დასასვენებლად. ყორანა გარბოდა, უკან არ იხედებოდა, ბევრი უძახა დედამ:—მობრუნდიო,—მაგრამ ვერ გააგონა. როცა ყორანა ტყვეს მიუახლოვდა.

მერცხლის ბარტყი დააფრინდა ზურგზე.

— შენი ჭირიმე, კვიცი, — უთხრა ბარტყმა ყორანას, — ნუ გარბიხარ. დედაჩემი ეს ორი დღეა ფრენას მასწავლის და თან მეუბნება:—უჩემოდ არსად წახვიდე, თორემ კატა შეგეკამსო. — მე არ დაუუჯერე, გამოფრინდი და გზაში ისე დავიღალე, შენ შემოგეკედლე. ცოტახანს შეიცადე, შენი ჭირიმე, იქნება დედამ მომძებნოს.

— ჰმ, კატა! კატის გეშინია, შენ ლაჩარო? მე აქ არა ვარ? კატა რას დაგაკლებს! — მიუგო ყორანამ და სირბილს უმატა.

გზის პირად ტყე იყო. „ვიდრე დედა მოვა, მოდი ცოტას ტყეშიც ვავინავარდებო“, იფიქრა ყორანამ და გზიდან გადაუხვია. ამ დროს, სად იყო, სად არა, ამ ბარტყის დედა გაჩნდა, შეიღს გაუჯავრდა, „რატომ ჩემი სიტყვა არ დაიჯერეო“, ზურგზე შეისხვა თავისი ბარტყი, ყორანას საყვედური უთხრა და თან დამატა:

— გონება ნუ დაგიკარგავს, ყმა-წვილო, გაფრთხილდი, მგელს არსად გადაეყარო!—მერცხალი, გაფრინდა და თან თავისი შვილი წაიყვანა.

ახლა კი დაფიქრდა ყორანა, ნამდვილად შეეშინდა, მაგრამ გვიანდა იყო. უკან წამოსვლა რომ დააპირა, ტყეში გზა დაებნა და უგზო-უკვლოდ დაიწყო ხეტიალი.

დადიოდა ყორანა, თვალებიდან დაბა-ლუპით მოსდიოდა ცრემლები და დედას ეძახოდა.

დედა კი შორს იყო. აბა, როგორ გაიგონებდა კვიციის უმწეო ქიხინს!

ყორანას მელია შემოეყარა.

— რა გაგვირგებია, ძმობილო, რატომ ტირი?—ჰკითხა მელიამ.

— დედა დაეკარგე!—ამოიკენესა ყორანამ.

— მე ვიცნობ დედაშენს, ეგვეც არ იყოს, ცხონებული პაპაშენი მამაჩემის ახლო ნათესავი იყო, შენი იღბალი, რომ მე შემომხვედი. წამომყვი, დედაშენს გაჩვენებ.—იცრუა მელიამ.

გულუბრყვილო კვიცმა დაუჯერა და მელიას ვაჰყვა.

კარგახანს იარეს ტყეში. ბოლოს

ერთ ფერდობს მიაღწენ. ფერდობზე მგელი იყო წამოსკუბებული.

— აი, ეგ არის დედაშენი,—უთხრა მელიამ და მგელზე მიუთითა.

— რას ამბობ, შია, დედაჩემი რომ ეგრე პატარა არ იყო?!—გაიკვირვა ყორანამ.

— შენისთანა შვილი რომ დედას ეყოლება, რატომ უარესი არ დამართებოდა! შენი ჯავრით დანა და ასე დაპატარავდა.—კვლავ იცრუა მელიამ.

ყორანა ჩქარი ნაბიჯით მიუახლოვდა მგელს და იმ მსუნავის კერძი გახდა.

ბევრი ეძებეს ყორანა ლურჯამ და მისმა პატრონმა, მაგრამ ჩლიქებსლა მიაგნეს.

ასე შეჭამა მგელმა დედის წინ მარბენალი კვიცი.

გიორგი ივანიშვილი
ნახატები სოსო გაბაშვილისა

სამხარეთლოში სიწმინე იყო და ბნელიც. წესს თავისასაც ეს უნდოდა, სიბოდიან ვატიღელად გამოძეგრა, სიმწვლეში კი დი მოქნია და სასურნის ძებნას შეუდგა. საიდანაც ნივთს სუნ ეტყა, უბრუნის ცქცქითი გაფრა-გამოძეგრა და ჩოღონივ შეტყა. ვუტე ქვასთან წამოვიღო. ქვასთანვე ჩოღონის უფრო ათეფა, თავი ვერ შემაძგრა და ჩოღონიან გადარდდა... ჩოღონივ დამოხარულ საურთხე ქვას მოხვდა, სამხარეთლომ დაიგრებუნა. ველეგებოქლო თავივსა გოქცა და სიბოდიან მიმანდა...

ჩოღონივ დიდებული ქვასთან იმდებოქლო იყო ტყეოლი მიუთინა, არ დეცქვსა ხეძრომა არ იყო ასეთ პატყეცქეულ პერქელოან წყაროდან ჩოღონივ საურთხე ქვები გახვდით. დადლიოქ იყო ქვასთან წინა დლითა და დლით ჩოღონივ მომდებოქლო. იან მოლოდელ ხეძრომა ჩოღონივსა და დლითა მომდებოქლო ამ ქვასთან სამხარეთლო ქვარბოძი.

— თუ დამოფრთხობ ბოლო — ბოძი ბოძი დიდახა ქვასთან. ქვასთანვე მიმოთ ვაქცევა. ხმაურთხე გამოდებოქლომა სხვა ქვარქელებსა აჩოფეჩო სიწმინე ანა, ვერ იტყობოქლო ქვასთან მომდებოქლო. თავივსა დიდ იქცეოლი და მოლოდელ წილოლი ბოლონი აქცა. ჩოღონივ ადებოქლო დიდა გოქცა.

— ვისუ წინ ქვასთან, მოგებოქლო ველოდებოქლო დიდა. — მოლოდელ შენსთან შეჩრეს ველოდებოქლო ასე უსატყეცქემ.

ლოდ მიმართის სამხარეთლოში ველოდებოქლო ცქცქი და სიბოდიან თავივსა დიდ ჩოღონივს ვე ვერ, — უბრუნა ქვასთან პიღონივს. ქვასთან სიწმინე სხვა ქვარქელები ვაქცევა ხმა ამოაქცეოლი და წილო დამოხაროთა. სიტყვის თხა სიტყვად იქცა და ცქცქილომა სიბოდიან საყვანა მანქანას გახვდა.

— ჩა პანდეთ პატყონი! თავის მოვლე არ იყოთ, ხელის ძივ ვერ მოვლეთ ველოდებოქლო და ძივთხე, რომ ველოდებოქლო არ ველოდებოქლო ანა, ძივთა შე შენსა დელოქლო ველოდებოქლო და ველოდებოქლო ველოდებოქლო ნივთს, კაქცქილ იტყობს მარქვესაც იქცე მომდებ ველოდებოქლო ჩოღონივ დიდა დიდადის ცქცქი უსი სამხარეთლოში კი ანა სადარბოქლო ანა ველოდებოქლო.

— შე ჩოღონ ვერ სხვთხე ნივთსა! ანა დიდა ტყეა — ვერბო ველოქლო. კარბოქლო და კარბოქლო შე არ უბნა ველოდებოქლო! ვანა სიტყვი ვიბოძელ უბნებოქლო დიდადის და თქვეს კი ველოდებოქლო ველოდებოქლო: — ეს ტყე მარქვესა სხვთა ნივთს.

— სიტყვი ველოდებოქლო — დამოხარული ვიბოძელი ნივთსა ვიბოძელი ვიბოძელი ქიდა. — შე თუ ველოქლო არ ვერ სიტყვის სხვთა ჩოღონივსა მიმართებს, ვერც-ჩან მიმართებს, ვერც ველოდებოქლო მიმართებს.

დავაში ქვარბოძი და ხმავეს ნივთსა. დიდა თანქვან გამოდებოქლო დიდა. დიდადის სიტყვი იყო, ჩოღონივ ველოდებოქლო ველოდებოქლო.

მა. თვალის გახილა და უბნად შეელოდებოქლო სწევა, წამოდებოქლო და დამოხარულან.

— ხემაღ, თორემ ველო დამოხარულან! — თან მოლოდელ ნივთსა ველოდებოქლო ველოდებოქლო და ანა.

შეელოდებოქლო დანახვთხე ქვარქელებსა სიწმინე არბივს. დიდადის მოლოდელ ველოდებოქლო ძივს დიდადის, ქვასთან თხა წილოდის და ვანქცევა.

— ჩოღონივ ველოდებოქლო სამხარეთლოს ნივთსა ველოდებოქლო ხმავეს სხვთი და სხვთი! უსატყეცქემოქლო ხეწ ვერ სიტყვისაც არ ველოდებოქლოთ. ხეწი პატყეოლით ველოდებოქლო სხვთა. ის შენსა მომდებ, ის ქვას დიდადის ძივ კი, ხეწი სიტყვის ველოდებოქლო მიოქცევა შე ვანქცევა — ველოდებოქლო და თუვეს დიდადის. ხეწი ვერ სიტყვის სამხარეთლოთ და ტყეოლები ველოდებოქლო...

დავას ველოდებოქლო მომდებოქლო დიდადის ჩოღონივ დიდადის. აქცევა ხეწი ხმა ამოვლოდა და სამხარეთლოში სიტყვის სამოქცევა და თუვესა იტყობოქლო, ველოდებოქლო ველოდებოქლო და სიტყვის ძებნას შეელოდებოქლო. თანაც სამხარეთლოს მიმდებოქლო ველოდებოქლო ველოდებოქლო.

— ჩა შენსა დიდადის! სიტყვის ძებნას! ჩა შენსა დიდადის!

მისი ხმავეს ნივთსა დიდადის გამოდებოქლო.

კ ე ნ გ უ რ უ

რალიარ
კილინაი

ნახატები
ნახო გამაშვილთა

ზღაპარი

კენგურუ ყოველთვის ასეთი როდი იყო, როგორსაც ახლა ვხედავთ. მის სულ სხვა შესახებდობა ჰქონდა: იყო ოთხფეხა, ნაცრისფერი, ფუნჯულა ცხოველი და ამასთან მეტისმეტად ყოყლოზინა: მუდამ ცეკვავდა შუა ავსტრალიის გორაკებზე. ერთ დღეს კი უმცროს ჯადოსან ნქინაკენ გასწია.

იგი დილის 6 საათზე, საუზმემდე, მიადგა ნქის და უთხრა:—ისე შემცვალე, რომ დღეს ნაშუადღევს ხუთი საათისთვის არცერთ სხვა ცხოველს არა ვგავდეთ.

ნქა წამოიშარათა თავისი ქვიშის საწოლიდან და დაუყვირა:

— თავიდან მომწყდი!

კენგურუ ნაცრისფერი, ფუნჯულა ცხოველი იყო და ამასთან მეტისმეტად ყოყლოზინა: მუდამ შუა ავსტრალიის ციკაბო კლდეებზე ცეკვავდა. ახლა შუათანა ჯადოსან ნქინგისკენ გაემართა.

ნქინგს იგი ნასაუზმევს მიადგა, 8 საათზე, და უთხრა:—ისე შემცვალე, რომ

არცერთ ცხოველს არ ვგავდე. თანაც დღეს ნაშუადღევს ხუთი საათისთვის საოცრად სახელგანთქმული ვიყო.

ნქინგმა თავი გამოიყო სოროდნ და დაუყვირა:

— თავიდან მომწყდი!

კენგურუ ნაცრისფერი, ფუნჯულა ცხოველი იყო და ამასთან მეტისმეტად ყოყლოზინა: მუდამ შუა ავსტრალიის რიყეებზე ცეკვავდა. ახლა უფროს ჯადოსან ნქონგოსაკენ გაემართა.

ნქონგოს იგი 10 საათზე მიადგა, სადილობამდე.

— ისე შემცვალე, რომ არცერთ ცხოველს არ ვგავდე. თანაც სახელგანთქმული გავხდე და დღეს ნაშუადღევს 5 საათისთვის მთელი ქვეყანა ჩემზე ლაპარაკობდესო.

ნქონგო წამოიშარათა თავის პატარა მარლიან ტბაში და შესძახა:

— კეთილი, ასე იყოს!

ნქონგომ დინგოს მოუხბო, ყვითელ
ძალღ დინგოს, მუღამ შშიერსა და ჭუჭყი-
ანს და კენგურუზე მიუთითა:

— დინგო, გაიღვიძე, დინგო! ამ მო-
ცეკვამ ვაებატონს ხომ ზედავ? მას უნდა
ისეთი სახელგანთქმული იყოს, რომ მთე-
ლი ქვეყანა მასზე ლაპარაკობდეს. აბა
დინგო, რაკი ეს ასე გამოსდგომია სახე-
ლის განთქმის სურვილს, შენც შენებურად
გამოუღეკ!

წამოხტა დინგო, ყვითელი ძალღი დინ-
გო და დაიღრინა:

და თავის ხაფანგით კბილებ-ღრქენიამ
მაგრამ ვერც დაეწია, არც ჩაზორჩა. თავ-
გამოდებით ვარბოდა.

აბა მეტი რა გზა ჰქონდა!
შიადგნენ მდინარე ვოლგონგს.
მდინარეზე არც ხიდი იყო, არც ბო-
რანი. როგორ უნდა გადასულიყვნენ მეო-
რე მხარეს? ვერა იღონა რა კენგურუმ და
ხტუნვა დაიწყო.

აბა, მეტი რა გზა ჰქონდა!
იხტუნა კენგურუმ შუა ავსტრალიის
უღაბნოში. ხტოდა ისე, როგორც კენგუ-
რუები ხტიან ხოლმე.

— ვინა ეს კატა-ბაქია?
გავარდა დინგო, ყვითელი ძალღი დინ-
გო, მაგრამ შშიერი და ღრენია. კენგუ-
რუს გამოუღდა.

მოუსვია ყოყლოჩინა, ფუნწულა კენგუ-
რუმ თავისი ოთხი ფეხით.

ჩემო საყვარელო ბავშვებო, აქ თავ-
დება ამ ზღაპრის პირველი ნაწილი.

გაირბინა კენგურუმ უღაბნო, მთები,
მლაშე გუბეები, ბუჩქები, ტყეები, ლურ-
ჯი ტბები. მანამ ირბინა, სანამ წინა ფე-
ხები არ ასტკივდა.

აბა, მეტი რა გზა ჰქონდა!
დინგომაც გაირბინა იგივე გზა, ყვი-
თელმა ძალღმა დინგომ, მუღამ შშიერმა

მერე წინა ფეხები შეეკუმშა, დაუმოკ-
ლდა და უკანა ფეხებით დაიწყო ხტუნვა.
რომ წონასწორობა არ დაეკარგა, კუდიც
აბჯიკა და ხტოდა და ხტოდა.

აბა, მეტი რა გზა ჰქონდა!
გარბის დინგო, ყვითელი ძალღი დინ-
გო, შშიერი და ქანცმიღვეული დინგო,
თან ფიქრობს: ნეტა, როდის დადგება ეს
ბებერი კენგურუ!

უცებ ნქონგო წამოღდა თავის მლაშე
ტბის აუზში და დაიძახა:

— უკვე ხუთი საათია!
ჩამოჯდა დინგო, საბრალო ძალღი
დინგო, მუღამ შშიერი და ჭუჭყიანი. ენა
გამოავდო და წამუტუნნი მორთო.

ჩამოჯდა კენგურუს, ბებერი კენგურუს,
კული გაისწორა და სთქვა:

— ძლივს მოვისვენებ: ხტუნვა-სირბილს
ბოლო მოვლო.

ჩქონგომ უმადურობისათვის დატუქსა:

— რატომ ყვითელ ძაღლ დინგამ,
არ ეტყვი მადლობას?

კენგურუმ, ბებერმა დილილიმა კენგურუმ,
უპასუხა:

— რად უნდა ეუბნებოდე? მაგან-ბრძან
ბავშობიდანვე შეჩვეულ მიდამოებიდან გა-
მომავდო, საჭმელ-სასმელიც ვადამაფიწყა,
სულმთლად შემცვალა და ფეხები დამიმე-
ხინჯა.

ჩქონგომ მიუგო:

— თუ არ ეცდები, შენ მთხოვდი
დილით, ისე შემცვალე, რომ არავინ შეა-
ღესო. ახლა კი ხუთი საათია.

— დიახ,—თქვა კენგურუმ,—მაგრამ
ნეტავი არ მეთხოვა. მე მეგონა, რამე ჯა-
დოთი შემცვლიდი, შენ კი ოინი მიყავი.

— ოინი?—დაიყვირა ჩქონგომ.—თუ
კიდევ წამოგცდენია ეს სიტყვა, ძაღლს
გამოგიყენებ და მაშინ ნახე, რა დღე და-
იდგეს შენს უკანა ფეხებს.

— არა, არა, მომიტყევე,—საჩქაროდ
მიუგო კენგურუმ,—ფეხი, რაც უნდა იყოს,
ფეხია და საჭიროა. ასე არ უნდა შეგეც-
ვალე. გარდა ამისა, მე მინდოდა, თქვენი
დიდებულეებისათვის მომეხსენებია, რომ

დიღს აქეთ არა მიქამია-რა და მუცე-
ლი ცარიელი მაქვს.

— მეც ამ დღეში ვარ.—სთქვა დინგომ,
ყვითელმა ძაღლმა დინგომ.—ეს
კენგურუ კი შევეცვალე ისე, რომ სხვა
ცხოველებს, მართლაც, არა ჰგავს, მაგრამ
ჩემი გასამრჯელო?

ჩქონგომ თავისი მლაშე გუბიდან დაი-
ყვირა:

— ახლა თქვენთვის არა მცალია, უნ-
და ვიბანაო. ამის შესახებ ხვალ მომელა-
პარაკეთ.

ამრიგად ორივე შუა ავსტრალიაში
დარჩა: ბებერი კენგურუს და ყვითელი
ძაღლი დინგოც, და ორივემ ერთმანეთს
მიმართა:

— სულ შენი ბრალია!
თარგმნილი ინგლისურიდან
ვახტანგ ქელიძის მიერ

სამბო

ერთ ამერიკელს ჰყავდა კუნძულ ზორაზეოდან მოყვანილი ორანგუტანგი, რომელსაც სამბოს ეძახოდა. პატრონმა ამ მაიმუნს ჰუმის დროს კოვხის ხმარება ასწავლა იმით, რომ საჭმლის ძილევა დაუწყო ძალიან ღრმა ჯამში, მაგრამ მაიმუნი თავდაპირველად ერთ შეცდომას უშვებდა: ჯამიდან კოვხით ამოღებულ საქმელს ჯერ მაგიდაზე დადებდა და მერ თითებით პირში ჩაიდებდა, როგორც ეს ბალღებსაც ხშირად ემართებათ ხოლმე. პატრონმა თავისი მოწაფე მაიმუნი მალე გააძაჩვია ამ შეცდომას. ჰუმის დროს სამბოს გვერდით მიუჯდნა შშიერ მაიმუნს. როგორც კი სამბო ჯამიდან ამოღებულ საქმელს მაგიდაზე დადებდა, მისი შშიერი მუხობელი ხელს დასტაცებდა და შეუქამდა. სამბოს მუხობლის საქციელი, რასაკვირველია, არ მოეწონა, მალე შეიგნო შეცდომა და თავის მოძმეს მოხერხებით აჯობა იმით, რომ კოვხით ამოღებულ საქმელს პირდაპირ პირში დაუწყო გზავნა.

ტანისამოსის საჭიროება სამბომ შეიგნო მაშინ, როდესაც პატრონმა იგი კარგა ხანს ამყოფა სიცივეში და შემდეგ ტანისამოსი ჩააცვა, მაგრამ ქუდის დახურვის დიდხანს ვერ შეაჩვია. ქული სამბოს

ძალიან ეჯავრებოდა, მისი დანახვაც კი არ შეეძლო გულგრილად. პატრონმა გადასწყვიტა კიდევ, რომ მაიმუნს ქუდის დახურვას ვერ შეაჩვევდა, მაგრამ ერთმა შემთხვევამ გამოიყენა იგი ამ მდგომარეობიდან: ერთ დღეს, როდესაც ძალიან ცხელია, პატრონმა შენიშნა, რომ სამბოს ბუხები მეტისმეტად აწუხებდნენ და თავის დასაფარავად ტანისამოსის კალთებს ზევით იწვედა. ამის დანახვზე პატრონს ასეთი აზრი მოუვიდა: მაიმუნს თავზე ბადაგი წაუსვა. რასაკვირველია, ცხოველს თავზე აუარებელი ბუზი დაეხვია. ამ ტანჯვაში იგი დიდხანს ამყოფა, და შემდეგ მაიმუნმა ქუდის საჭიროება შეიგნო და კიდევ შეიწვია მის ხმარებას.

სამბო იმდენად გაიწურტონა, რომ სხვის დაუხმარებლად იცვამდა ტანისამოსს, სადილობის დროს თავისთვის სკამსაც მოიტანდა და პატრონის ოჯახთან ერთად სადილობდა. თანაც მოხერხებულად აიფარებდა გულზე ხელსახოცს, როგორც ეს მიღებულია საზოგადოთ სადილობის დროს.

ნიკოლოზ პანინიძე
ნახატები ფარნაოზ ლაპიაშვილისა

ოთხი თიკანი

მოთხარება

ერთ ტყეში ცხოვრობდა ოთხი თიკანი: სამი ქათქათა თოვლივით თეთრი, ერთ კი — ჭრელი. მათი ღვდა გვიან შემოდგომაზე ვაცივდა და ავად გახდა.

როცა სიკვდილის მოახლოვება იგრძნო, მოიხმო შვილები და უთხრა:

— ჩემო პატარებო, მე ვკვდები. მებრალლებით, რომ გტოვებთ. უჩემოდ გაგიჟირდებათ ცხოვრება, ან მგელი შეგკამთ, ან ტურა გამოგწოვთ სისხლს. ბევრი მტერი გვეყოლებათ, მაგრამ, თუ ერთად იქნებით და ერთმანეთს არ უღალატებთ, მაშინ ვერავინ შეგაშინებთ.

ეს თქვა ღვდა-თხამ და მოკვდა. დაღონდნენ თიკნები. დაასაფლავეს მშობელი, დაიტირეს და საღამოს თავიანთ ბინაში დაბრუნდნენ.

იქვე ნადის ძირას ჰქონდათ ბინა: ისლით დახურული პატარა ხი.

დაობლებულ თიკნებს არც კი უვანშიათ. ჯერ კიდევ თვალწინ ედგათ ღვდის ლანდი. როცა დაბნელდა, ისინი შიშმა აიტანა, მიწვენენ ერთად კუთხეში და ერთმანეთს ჩაეხუტნენ.

იმ დამეს არცერთს არ დასძინებია. დილით გვიან გამოვიდნენ გარეთ. საღამომდე იკუნტრუსეს ნადის ახლოს. მზის ჩასვლისას შევიდნენ ბინაში და მიწვენენ. დალილებს მალე დაეძინათ. იძინეს დილაამდე მშვილად და მოსვენებით.

მესამე ღღეს უფრო შორს წავიდნენ სასერიწოდ. ისე ხტუნავდნენ, რომ ღვდა თითქოს აღარც კი ახსოვდათ. შეეგუენ ახალ ცხოვრებას და გათამამდნენ. ჯერჯერობით კარგი ამინდი იდგა და ღვდის მიერ მოგროვილი თივაც ჰქონდათ ქობში.

ერთ ღღეს, როცა უკვე დამის ყინვა გამდნარიყო, თიკნები ძალიან შორს წავიდნენ, აჰყვნენ ერთ ბეჭობს და ბალახის ძოვა დაიწყეს. დიდხანს სძოვეს, გაძლენ და ძალიან მოსწყურდათ. მიმოიხედეს გარშემო, წყალი არსად იყო.

დაეშვნენ დაბლა, ხევისაკენ. მალე იპოვნეს ანკარა ნაკადული. ახლა უკვე აღარ შიოდათ, არც წყუროდათ, არც ცივოდათ. მოირთხეს ფეხი ნაკადულის პირას და გააბეს საუბარი.

— როგორ გვიშლიდა ხელს ჩვენი ღვდა, — ამბობდა ჭრელი თიკანი, — ასე შორს არასოდეს არ გამოგვიშვებდა. ახლა წამოვედით თავისუფლად, მწვანე ბალახსაც შევექეციით და ნაკადულის წყალიც დავლიეთ. ამ ლაპარაკში თეთრ თიკნებს

ჩაეძინათ! ჭრელი-კი ვერ ისვენებდა.
„ღედა არა გვეყავს,—ფიქრობდა იგი,
—და უფრო თავისუფლად ვცხოვ-
რობთ. ხოლო თუ მარტო დაერჩე-
ბი, მაშინ ბინაც ჩემი იქნება, თი-
ვაც; მინდორიც, მოლი, გავეპარები
ამათ და ყველაფერს დავისაკუთრებ.“

წავიდა ჭრელი თიკანი, ჯერ
ფრთხილად, ნელა-ნელა, თან უკან
იხედებოდა, არ შეშინებოდა. მერე
კი გაიქცა, გადაიარა ბილიკები, შე-
ვიდა ქოხში, ჩაკეტა კარები და
დაწვა.

როცა თეთრ თიკნებს გამოეღ-
ვიძათ, ძალიან გაოცდნენ, ჭრელი
თიკანი რომ ვერსად დაინახეს. დიდ-
ხანს ეძებეს იგი, მაგრამ ვერაფერი
გააწყვეს. შებინდებისას ბინისაკენ
იბრუნეს პირი.

შეუზუნდნენ, ბინის კარი დაკეტი-
ლი რომ დახვდათ. შეიქვრიტეს
ქოხში და მძინარე ძმა დაინახეს.
ერთმა თიკანმა კარზე დააკაკუნა.

— ვინ არის?—მოისმა ჭრელი
თიკნის ნამძინარევი ხმა.

— ჩვენ ვართ, გავვიღე კარი! —
— იყო თეთრი თიკნების პასუხი.

— ხართ და იყავით ვარეთ. რა-
ტომ აღრე არ შოდით? მე ვწევარ,
აღვომა მეხარება.

დააკაკუნა მეორე თეთრმა თი-
კანმა. ახლაც ისეთი პასუხი მოისმა

ქოხიდან. დააკაკუნა მესამემ, — იგი-
ვე განმეორდა. დადგნენ გაწბილუ-
ბული თიკნები კართან. რა ექნათ!
სად წასულიყვნენ?

(გაგრძელება იქნება)

ნ. ნაპრალი

ნახატები ნათელა იანკოშვილისა

ჩ ვ ე ნ ი ნ ა ნ ა

ხან ქულურტულეებს, ცეკვავს, ხტუნავს,
ხან ქალღღებებს კეცავს;
შეხეთ ერთი ამ გოგონას,
ამ ჯუღრაჟა მერცხალს.

მან ანბანი შეისწავლა,
წერა-კითხვა იცის, —
და შევეყურებთ სიხარულით
მისი თვალის ციმციმს.

სალამოთი კი ჩანთაში
წოგნებს აწყობს ფრთხილად, —
და როდესაც გათენდება
მტრედისფერი დილა,

წამოხტება აღრიანად,
ვით ფხიზელი ჩიტი,
და წიგნებით სკოლისაკენ
ფრთაშესხმული მიდის.

გალა ლორთქიანიძე

ძალდი, კატა და მაიმუნნი

ინდური ზღაპარი

ერთხელ ერთმა კაცმა პური თაროზე შეინახა და შინიდან გავიდა სკჷეეების მოსაგვარებლად. წუწკმა კატამ შეინახა პური და კამა მოისურვა. შეტა თაროზე, სწვდა პურს... მაგრამ პური თაროდან იატაკზე გადმოვუვარდა. ხმაურზე ძაღლმა მიირბინა. კატამ ძირს ისკუპა, ძაღლი მას ეცა და გაიმართა დიდი ჩხუბი.

ეს ამბავი ეზოში, ხეზე მჯღღრმმა მაიმუნმა შეამჩნია და სახლში წავიდა.

— რისთვის ჩხუბობთ?— გულმოსული კილოთი ჰკითხათ მაიმუნმა.

— ამ საძაგელ კატას უნდა, რომ მართომან შეჭამოს პური, მე კი არ შემიძლია ეს მივითმინო!— უღებრა ძაღლმა.

— მე კი, — ჩაველით სთქვა კატამ, — დიდი შრომით ვიმოვე პური და ნებას არ მივცემ ძაღლს, წამართვას იგი.

მაიმუნმა უპასუხა: — მოშორდით პურს, მე თქვენ შევარიკებთ.

მაიმუნმა მოიტანა სასწორი, ჩამოვდა და სთქვა:

— მე ამ პურს ორ თანასწორ ნაწილად გავყოფ იხე, რომ თქვენ ჩხუბი არ მოგოვდეთ. ძაღლი და კატა დეთანხმენ.

მაიმუნმა პური ორად გატეხა, ერთ დიდ და ერთ პატარა ნაჭრად, და დაწყო სასწორის თევშებზე. ერთი თევში, რომელზედაც მოზრდილი პურის ნაჭერი იყო, რის დიახარა, ხოლო მეორე მალა აიწია.

რომ გავთანაბრებია სასწორის თევშები, მაიმუნმა პურის მოზრდილ ნაჭერს მოტეხა, გადაყლაპა და ისევ დასლო სასწორზე.

მაგრამ ახლა უკვე მეორე თევში დაიწია დამლა.

ახლა მაიმუნმა მეორე პურსაც მოტეხა... და ასე აკლებდა მაიმუნნი ხან ერთსა და ხან მეორე ნაჭერს. სასწორის ხან ერთი თევში იხრებოდა ქვეით და ხან მეორე.

ბოლოსდაბოლოს სასწორზე ერთი პაწია პურის ნატეხილა დარჩა.

მაიმუნმა იგი ხელში აიღო, დაფიქრა და სთქვა:

— განა ღირს, რომ თქვენ ასეთი პაწია პურის ნატეხი შეჭამოთ?.. და ამ პაწია პურის ნატეხისათვის გროზბდეთ თავს დამწაველდ? ესა სთქვა და გადაყლაპა პურის უკანასკნელი ნატეხი, კატასა და ძაღლს დაემშვიდობა და თავის გზას გაუდგა.

ძაღლი და კატა ხახამშრალნი დარჩნენ.

ბ ა მ მ ც ა ნ ე ზ ი

1. ტანშიძე და მეტად ნელი წელის კუბეში ცურვას ბედავს, — ჯაფანშია გახეული, ტბის ნაპირი უკვანს მეტად.
2. ფრთაშავია... მკალობელი არ ეოფილა თავის დღეში, სისარულით აჩხავლდება, თუ იზოგა სადმე ლეში.
3. მარცვლოვანი ნაყოფი აქვს, ჭიკოვებზე აკვრბ შვენის, ისე ღსინი არ ივარგებს, თუ არ იქნა მისი წვენი.
4. მდინარესე მიდის-მოდის კეშე მცირე, ნაჯე დიდი, ვეველა მესავრი მას მიმართავს, თუ არ არის ახლო ხიდი.

მ ბ ს ა რ თ რ ი ა

დედის დარიგება

დედა საქმისათვის მეზობლისას წავიდა. შინ თავისი სამი შვილი—ნელი, ოთარი და მაცელი დასტოვა. თან დარიგა:— წყნარად იყავით, არაფერი გააფუკოთ, ხმა არ ამოიღოთო.

მალე ქათამი შევიდა ოთახში და მაგიდაზე შეფრინდა, რომელზედაც ფიფურის თევზები ელავა.

— აქმა!—მიამახა ქათამს ოთარიმ. ქათამი დაფრთხა და გარეთ გავარდა.

— დედამ ხომ გვიტხრა, ხმა არ ამოიღოთო!—მისცა შენიშენა მაცელამ ოთარის.

ნელი სდუმდა.

რომელმა ბავშვმა გაიგო სწორად და შესრულა დედის დარიგება?

ანდაზები

1. სამშობლოს მოვალაძე ხალხს სძულდა, ეშმაკს უყვარდაო.
2. გიგი ლხინში შევიდა, ჩვენს სახლს აქ სჯობიაო.

პასუხები

- ერთნა „ოქტომბრელის“ № 6-ში მოთავსებული გამოცანებზე: 1. საზამთრო; 2. სიმინდის ტარო; 3. ზღარბი; 4. წაბლი.
- ერთნ. „ოქტომბრელის“ ამავე №-ში მოთავსებული რებუსი წაიკითხება: **ზაფხულია.**

პ ა ს უ ხ ი

ერთნ. „ოქტომბრელის“ № 6-ში მოთავსებულ არითმეტიკულ ამოცანაზე

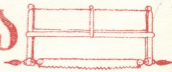
6	5	9	7
8	7	3	9
5	9	8	5
8	6	7	6

რ კ ზ უ ს კ ზ ი

1 შედგენილი აღ: ფრუიძის მიერ

აბე

2

ნა

ნახატი ღაღო გუდიაშვილისა

ირემი

(ხალხური ლექსი)

— ირემო მთასა მყვირალო,
 რამ ჩამოგაგდო ბარადა?
 — მყულღე ჩემი მომიკლეს,
 დავეხეტები ცალადა!

გ. შიშკოვის № 88 სტამბის შეფ. № 1403 ტირაჟი 7000 № 02653

ლ. პ. ბერაძის სახელობის პოლიგრაფიკომბინატი „კომუნისტი“, თბილისი, ლენინის ქ. № 28.
 ფეხადი ილუსტრაციები დახატულია სსსრ კვების მრეწველ. სამინისტროს ლითოგრაფიაში.